

శ్రీ రస్తు

శ్రీ విఘ్నేశ్వరాయ నమః

వినాయక వ్రతకల్పము

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్,
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే.

సుముఖశ్చైక దంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః,
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో వినాయకః,
దూమకేతు ర్గణాధ్యక్షః ఫాలచంద్రో గజాననః,
వక్రతుండ శూర్పకర్ణో హేరంభః స్కంధపూర్వజః,
షోడశైతాని నామాని యఃపఠేచ్ఛృణుయాదపి,
విద్యారంభే వివాహేచ ప్రవేశే నిర్గమే తథా,
సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్య నజాయతే॥

శుభతిథౌ శోభనముహూర్తే ఆద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే క్షేత
వరాహకల్పే వై వస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరత
వర్షే భరతఖండే అస్మిన్ వర్తమానే వ్యావహారిక ప్రభవాది షష్ఠీసంవత్సరాణాం
మధ్యే.....సంవత్సరే దక్షిణాయనే వర్షర్తౌ ధాత్రపదమానే శుక్లపక్షే
చతుర్థ్యాం.....వాసరయుక్తాయాం.....శుభనక్షత్ర.....శుభయోగ.....
శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభతిథౌ మమ ధర్మార్థ
కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వాభీష్ట
సిద్ధ్యర్థం, సిద్ధివినాయక ప్రీత్యర్థం ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం
కరిష్యే.

అథ షోడశోపచార పూజా

భవసంచిత పాపాశు విధ్వంసన విచక్షణం,
విఘ్నాంధకారభాస్వంతం విఘ్నరాజ మహాంభజే,
ఏకదంతం శూర్పకర్ణం గజవక్త్రం చతుర్భుజం,
పాశాంకుశ ధరం దేవం ధ్యాయే త్సిద్ధివినాయకం.

ఉత్తమం గణనాథస్య వ్రతం సంపత్కరం కుభం,
 భక్తాభీష్టప్రదం తస్మాత్ ధ్యాయేత్తం విఘ్ననాయకమ్.
 ధ్యాయేద్గణాననం దేవం తప్తకాంచన సన్నిభం,
 చతుర్భుజం మహాకాయం సర్వాథరణభూషితం.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధ్యాయామి.

అత్రాగచ్ఛ జగద్వంద్య సురరాజార్చితేశ్వర,
 అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గౌరీగర్భసముద్భవ.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆవాహయామి.

మోక్షితైః పుష్యరాగైశ్చ నానారత్నైర్విరాజితం,
 రత్నసింహాసనం చారు ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆసనం సమర్పయామి.

గౌరీపుత్ర నమస్తేస్తు శంకరప్రియనందన,
 గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం గంధపుష్పాక్షతైర్మృతం.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

గజవక్త్ర నమస్తేస్తు సర్వాభీష్టప్రదాయక,
 భక్త్యా పాద్యం మయాదత్తం గృహాణ ద్విరదానన.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పాద్యం సమర్పయామి.

అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణపరిపూజిత,
 గృహాణాచమనం దేవ తుభ్యం దత్తం మయా ప్రభో.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆచమనీయం సమర్పయామి.

దధిక్షీరసమాయుక్తం మథ్యాజ్యేన సమన్వితం,
 మధుపర్కం గృహాణేదం గజవక్త్ర నమోస్తుతే.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః మధుపర్కం సమర్పయామి.

స్నానంపంచామృతైర్దేవ గృహాణ గణనాయక,

అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణగణపూజిత.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పంచామృతస్నానం సమర్పయామి.

వినాయక వ్రతకల్పము

గంగాదిసర్వతీర్థేభ్య ఆహృతై రమలైర్జలైః,
 స్నానం కరిష్యే భగవ న్నుమాపుత్ర నమోస్తుతే.
 శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.
 రక్తవస్త్రద్వయం చారు దేవయోగ్యం చ మంగళం,
 శుభప్రదం గృహాణ త్వం లంబోదర హరాత్మజ.
 శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.
 రాజితం బ్రహ్మసూత్రం కాంచనంచోత్తరీయకం,
 గృహాణ సర్వధర్మజ్ఞ భక్తానా మిష్టదాయక.
 శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.
 చందనాగరుకర్పూర కస్తూరీ కుంకుమాంబితం,
 విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్.
 శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః గంధాన్ సమర్పయామి.
 అక్షతాః దవళాః దివ్యాః శాలీయాం స్తంధులాః శుభాః,
 గృహాణ పరమానంద శమ్భుపుత్ర నమోస్తుతే.
 శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః అక్షతాః సమర్పయామి.
 సుగంధాని సుపుష్పాణి జాజీకుందముఖానిచ,
 ఏకవిశంతిప్రతాణి సంగృహాణ నమోస్తుతే.
 శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పుష్పాణి పూజయామి.

అథ అంగపూజ

గణేశాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
ఏకదంతాయ నమః	జానునీ ..
విష్ణురాజాయ నమః	జంఘే ..
ఆఖివాహనాయ నమః	ఊరూ ..
హేరంబాయ నమః	కటిం ..
లంబోదరాయ నమః	ఉదరం ..
గణనాథాయ నమః	నాభిం ..

గజేళాయ నమః

స్థూలకంఠాయ నమః

స్కంధాగ్రజాయ నమః

పాశహస్తాయ నమః

గజవక్త్రాయ నమః

విఘ్నహంత్రే నమః

శూర్పకర్ణాయ నమః

పాలచంద్రాయ నమః

సర్వేశ్వరాయ నమః

విఘ్నరాజాయ నమః

హృదయం పూజయామి

కంఠం ..

స్కంధౌ ..

హస్తౌ ..

వక్త్రం ..

నేత్రం ..

కర్ణౌ ..

లలాటం ..

శిరః ..

సర్వాణ్యంగాని పూజయామి.

అథ ఏకవింశతి (21) పత్ర పూజా

సుముఖాయ నమః

గణాధిపాయ నమః

ఉమాపుత్రాయ నమః

గణాననాయ నమః

హరసూనవే నమః

లంబోదరాయ నమః

గుహాగ్రజాయ నమః

గజకర్ణాయ నమః

ఏకదంతాయ నమః

వికటాయ నమః

భిన్నదంతాయ నమః

వటవే నమః

సర్వేశ్వరాయ నమః

పాలచంద్రాయ నమః

హేరంబాయ నమః

శూర్పకర్ణాయ నమః

సురాగ్రజాయ నమః

మాచీపుత్రం పూజయామి

బృహతీపత్రం ..

విల్వపత్రం ..

దూర్వాయుగ్మం ..

దుత్తూరపత్రం ..

బిదరీపత్రం ..

అపామార్గపత్రం ..

తులసీపత్రం ..

చూతపత్రం ..

కరవీరపత్రం ..

విష్ణుకాంతపత్రం ..

దాడిమీపత్రం ..

దేవదారుపత్రం ..

మరువకపత్రం ..

సింధువారపత్రం ..

జాజీపత్రం ..

గండకీపత్రం ..

వినాయక వ్రతకల్పము

భవక్తాయ నమః	శమీపత్రం	..
నాయకాయ నమః	అశ్వత్థపత్రం	..
సరనేవితాయ నమః	అర్జునపత్రం	..
పిలాయ నమః	అర్కపత్రం	..

శ్రీ గణేశ్వరాయనమః ఏకవింశతివ్రతాణి పూజయామి.

అథాష్టోత్తర శత (108) నామ పూజా

ఓం గణాననాయ నమః	ఓం విఘ్నకర్త్రే నమః	
గణాధ్యక్షాయ నమః	విఘ్నహంత్రే నమః	
విఘ్నరాజాయ నమః	విశ్వనేత్రే నమః	
వినాయకాయ నమః	విరాట్పతయే నమః	
ద్వైమాత్యురాయ నమః	శ్రీపతయే నమః	
ద్విముఖాయ నమః	వాక్పతయే నమః	
సురారిఘ్నాయ నమః	శృంగారిణే నమః	
మహాగణపతయే నమః	ఓం ప్రముఖాయ నమః	30
మాన్యాయ నమః	సుముఖాయ నమః	
మహాకాలాయ నమః	10 కృతినే నమః	
మహాబలాయ నమః	సుప్రదీపాయ నమః	
హేరంబాయ నమః	సుఖనిధయే నమః	
లంబజతరాయ నమః	సురాధ్యక్షాయ నమః	
హ్రస్వగ్రీవాయ నమః	బలోత్థితాయ నమః	
మహాదరాయ నమః	భవాత్మజాయ నమః	
మదోత్కటాయ నమః	పురాణపురుషాయ నమః	
మహావీరాయ నమః	పూష్టే నమః	
మంత్రిణే నమః	పుష్కరోక్షిప్తవారిణే నమః	40
మంగళస్వరూపాయ నమః	అగ్రగణ్యాయ నమః	
ప్రమథాయ నమః	20 అగ్రపూజాయ నమః	
ప్రథమాయ నమః	అగ్రగామినే నమః	
ప్రాజ్ఞాయ నమః	నేత్రకృతే నమః	

ఓం చామీకరప్రభాయ నమః
 సర్వాయ నమః
 సర్వోపన్యాసాయ నమః
 సర్వకర్త్రే నమః
 సర్వనేత్రే నమః
 సర్వసిద్ధిప్రదాయ నమః
 సర్వసిద్ధయే నమః
 పంచహస్తాయ నమః
 పార్వతీనందనాయ నమః
 ప్రభవే నమః
 కుమారగురవే నమః
 అక్షోభ్యాయ నమః
 కుంజరాసురభంజనాయ నమః
 ప్రమోదాయ నమః
 ఆశ్రితవత్సలాయ నమః
 శివప్రియాయ నమః
 శీఘ్రకారిణే నమః
 శాశ్వతాయ నమః
 భవాయ నమః
 బ్రహ్మచారిణే నమః
 బ్రహ్మరూపిణే నమః
 బ్రహ్మవిద్యావిభవే నమః
 జిష్ణవే నమః
 విష్ణుప్రియాయ నమః
 భక్తజీవితాయ నమః
 జితమన్మథాయ నమః
 ఐశ్వర్యకారణాయ నమః
 జ్యాయనే నమః
 యక్షకిన్నరనేవితాయ నమః

ఓం గంగాసుతాయ నమః
 గణాధీశాయ నమః
 గంభీరనినదాయ నమః
 వటవే నమః
 అభీష్టవరదాయ నమః
 జ్యోతిషే నమః
 భక్తనిధయే నమః
 భావగమ్యాయ నమః
 మంగళప్రదాయ నమః
 అవ్యక్తాయ నమః
 మోదకప్రియాయ నమః
 కాంతిమతే నమః
 ధృతిమతే నమః
 కామినే నమః
 కపిత్థఫలప్రియాయ నమః
 అప్రాకృతపరాక్రమాయ నమః
 సత్యధర్మిణే నమః
 శక్త్యై నమః
 సరసాంబునిధయే నమః
 మహేశాయ నమః
 దివ్యాంగాయ నమః
 మణికింకిణీమేఘలాయ నమః
 సమస్తదేవతామూర్తయే నమః
 సహిష్ణవే నమః
 సతతోద్ధితాయ నమః
 విఘాతకారిణే నమః
 విశ్వద్భృశే నమః
 విశ్వరక్షకృతే నమః
 కల్యాణగురవే నమః

50

80

80

90

70

100

వినాయక వ్రతకల్పము

ఓం ఉన్నతవేషాయ నమః   ఓం సర్వైశ్వర్యప్రదాయ నమః
 వరజితే నమః   ఆక్రాంతచిదచిత్పథవే నమః
 సమస్త జగదాధారాయ నమః   శ్రీ విఘ్నేశ్వరాయ నమః   108

శ్రీ వరసిద్ధి వినాయకాయ నమః

అష్టోత్తర శతనామపూజాం సమర్పయామి.

దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం సుమనోహరం.

ఉమాసుతం నమస్తుభ్యం గృహాణ వరదో భవ.

ధూప మామ్రూపయామి.

పాద్యంత్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా ద్యోతితం మయా.

గృహాణ మంగళం దీపం మీశపుత్ర నమోస్తుతే.

దీపం దర్శయామి.

సుగంధాః సుకృతాంతైశ్చ మోదకాః పుతపాచితాః

నైవేద్యం గృహ్యాతాం దేవ చణ్ముద్గైః ప్రకల్పితాన్.

భక్ష్యం భోజ్యంచ లేహ్యంచ చోష్యం పానీయమేవచ.

ఇదం గృహాణ నైవేద్యం మయాదత్తం వినాయక.

నైవేద్యం సమర్పయామి.

సచ్చిదానంద విఘ్నేశ పుష్కలాని ధనానిచ.

భూమ్యాం స్థితాని భగవత్ స్వీకురుష్వ వినాయక.

సువర్ణ పుష్పం సమర్పయామి.

పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళై ర్యుతం.

కర్పూరచూర్ణ సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యాతాం.

తాంబూలం సమర్పయామి.

సమమృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూరశకలై స్సృథా.

నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణ వరదో భవ.

నీరాజనం సమర్పయామి.

మంత్రపుష్పం

శ్లో. గణాధిప నమస్తేస్తు ఉమాపుత్రామనాశన |
 వినాయకీశతనయ సర్వసిద్ధిప్రదాయక.
 ఏకదంతైక వదన తథా మూషికవాహన |
 కుమారగురవే తుభ్య మర్పయామి సుమాంజలిమ్ ||
 శ్రీవరసిద్ధివినాయకాయ నమః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

ఆత్మప్రదక్షిణం

యానికానిచ పాపాని జన్మాంతర కృతానిచ | తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే ||
 పాపోహం పాపకర్మాణాం పాపాత్మా పాప సంభవః | త్రాహిమాం కృపయా దేవ
 శరణాగతవత్సల||
 అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ | తస్మాత్ కారుణ్యభావేన రక్ష రక్ష వినాయక ||
 శ్రీవరసిద్ధివినాయకాయ నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి

ప్రార్థన

శ్లో. నమస్తుభ్యం గణేశాయ నమస్తే విఘ్ననాశన |
 ఉప్పితం మే వరం దేహి పరత్ర చ పరాం గతిమ్ ||
 శ్లో. వినాయక నమస్తుభ్యం సతతం మోదకప్రియ |
 నిర్విఘ్నం కురు మే దేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా ||

సాష్టాంగ నమస్కారం

(భుజం మీది కండువొని నడుముకి చుట్టుకుని సాష్టాంగ నమస్కారం చేయవలెను)
 ఉరసా శిరసా దృష్ట్యా మనసా వచనా తథా పదభ్యాం కరాభ్యాం కర్ణాభ్యాం ప్రణమోష్టాంగ
 ముచ్యతే.
 శ్రీవరసిద్ధివినాయకాయ నమః సాష్టాంగ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

పునఃపూజ

చత్రమద్భాదయామి - పుష్పములుంచవలెను.

చామరేణ వీజయామి - పుష్పములుంచవలెను.

నృత్యం దర్శయామి - పుష్పములుంచవలెను.

గీతం శ్రావయామి - పుష్పములుంచవలెను.

ఆందోళికానారోహయామి - పుష్పములుంచవలెను.

గజానారోహయామి - పుష్పములుంచవలెను.

అశ్వనారోహయామి - పుష్పములుంచవలెను.

సమస్త రాజోపచార దేవోపచార, శక్తోపచార పూజాన్ సమర్పయామి

అపరాధ క్షమాపణ

అపరాధ సహస్రాణి క్రియంతే హర్షి శం మయా దాసోయి మిత్ర మాం మత్స్యా క్షమస్య

గణనాయక

ఆవాహనం న జానామి, న జానామి విసర్జనం, పూజాం చైవ న జానామి, క్షమ్యతాం

గణనాయక

శ్రీవరసిద్ధివినాయకాయ నమః అపరాధ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

(గెండు చేతులు జోడించి నిశ్చయించుకొని నమస్కరించి చెరిపిలు వేసుకోవాలి)

తరువాత ఈ క్రింది మంత్రాలను చెబుతూ అక్షతలను నీటిలో వదిలిపెట్టాలి

అనేన నుగుక్కుతేన కల్పోక్ష ప్రకారేణ గణగ గణపతి అష్టోత్తర శతనామ సహిత గూఢగర్భస్తోత్రే

ధ్యానావాహనాది పోడశోపచార పూజనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీవరసిద్ధివినాయక సుప్రీతః

సుప్రసన్నః వరదో భవతు

ఉద్వాసన

యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంతి దేవాః తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన

తే హ నాకం మహిమాన స్సదంతే యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః.

(అని చెప్పి దేవుని ఆశాస్య దీశగా కడపవలెను.)

వినాయకుని దండకము

శ్రీ పార్వతీపుత్ర లోకత్రయీస్తోత్ర సత్పుణ్య చారిత్ర భద్రభవక్తా మహాకాయ కాత్యాయనీనాథ సంజాత స్వామీ శివా సిద్ధివిఘ్నేశ నీ పాదపద్మంబులన్ నీదుకంఠంబు నీబొజ్జ నీమోము నీ మౌళి బాలేందుఖండంబు నీనాల్గు హస్తంబులు నీకరాళంబు నీ పెద్దవక్తంబు దంతంబు నీ పాద హస్తంబు లంబోదరంబున్ సదామూషికాశ్వంబు నీ మందహాసంబు నీ చిన్ని తొండంబు నీ గుఱ్ఱ రూపంబు నీ శూర్పకర్ణంబు నీ నాగయజ్ఞోపవీతంబు నీ భవ్యరూపంబు దర్శించి హర్షించి సంప్రీతి మ్రొక్కంగ శ్రీగంధమున్ గుంకుమం బక్షతల్ జాజలున్ చంపకంబుల్ తగన్ మల్లెలున్ మొల్లలు న్మంచి చేమంతులున్ తెల్ల గన్నేనరులున్ మంకెనల్ పొన్నలున్ పువ్వులున్మంచి దూర్వంబులం దెచ్చి శాస్త్రో క్తరీతి న్నమర్పించి పూజించి సాష్టాంగమున్ జేసి విఘ్నేశ్వరా నీకు టంకాయ పొన్నంటి పండ్లున్ మరిస్కంచినా ఇక్షుఖండంబులున్ రేగుబండ్లప్పడల్ వడల్ నేతి బూరెల్ మరిన్ గోధుమప్పంబుల్ న్వడల్ పుష్పలన్ గారెలున్ చొక్కమౌ చల్మిడిన్ బెల్లమున్ తేనెయుం జిన్ను బాలాజ్యమున్నాను బీయ్యంబు చావుంబు బీల్వంబు కుడుముల్ వడపప్పు పానకంబున్ మేల్ బంగరున్ బల్లెమందుంచి వైవేద్యమునర్పించి నీరాజనంబున్ నమస్కారముల్జేసి విఘ్నేశ్వరా నిన్ను బూజింపకే యన్యదైవంబులన్ బ్రార్థన లేచ్యుటల్ కాంచనం బొల్లకే యిన్ముదా గోరుచందంబు గాదే! మహాదేవ యో భక్తమందార యో సుందరకార యో భాగ్య గంభీర యో దేవచూడామణీ లోకరక్షామణీ బంధుచింతామణీ స్వామి నిన్నెంచ నేనంత నీ దాస దాసాది దాసుండ శ్రీ దొంత రాజాన్వయుండ రామాభిధానుండ నన్నిప్పుడు చేపట్టి సుశ్రీయునిం జేసి శ్రీమంతుగన్ జూచి హృత్పద్మ సింహాసనారూఢుడన్ నిల్చి కాపాడుటే కాదయ నిన్ గొల్చి ప్రార్థించు భక్తాళికిన్ కొంగు బంగారమై కంటికిన్ రెప్పవై బుద్ధియున్ విద్యయున్ పాడియున్ బుత్రపౌత్రాభివృద్ధిన్ దగన్ గల్గగా జేసి పోషించు మంటిన్ గృహన్ గావుమంటిన్ మహాత్మా యివే వందనంబుల్ శ్రీగణేశా నమస్తే నమస్తే నమః

విఘ్నేశ్వరుని మంగళ హారతులు

శ్రీ శంభుతనయునకు సిద్ధిగణనాథయనకు వాసిగల దేవతా వంద్యునకును - ఆనరస
విద్యలకు ఆదిగురువైనట్టి భూసురోత్తమ లోకపూజ్యునకును - జయ మంగళం ||

నేరేడు మారేడు నెలవంక మామిడి దుర్వార చెంగల్య ఉత్తరేణు వేటువేటుగ దెచ్చి
వేడ్కతోబూజింతు పర్వమున దేవగణపతికి నిప్పుడు జయ మంగళం ||

సుస్థిరముగా భాద్రపద శుద్ధచవితియందు పౌసగ సజ్జనులచే పూజ గొనుచు శశి
జూడరాదన్న జేకొంటి నొక వ్రతము పర్వమున దేవగణపతికి నిప్పుడు జయ మంగళం||

ఓ బోజ్జ గణపయ్య నీ బంటు నేనయ్య ఉండ్రాళ్ళమీదికి దండు పంపు |కమ్మని
నెయ్యియును కడయ ముద్దపప్పును బోజ్జవిరుగగ దినుచు పోరలుకొనుచు - జయ
మంగళం||

వెండి పళ్ళెములోన వేయివేల ముత్యాలు కొండలుగ నీలములు కలయబోసి మెండగను
హారమును మెడనిండ వేసుకొని దండిగ నీకిత్తు ధవళారతి - జయ మంగళం||

పువ్వులను నిను గొల్తు గంధాల నిను గొల్తు కస్తూరిని |ఎప్పుడు నిను గొల్తు
ఏకచిత్తమ్మున

పర్వమున దేవగణపతి నిప్పుడు జయ మంగళం||

ఏకదంతంబున ఎల్లగజవదనంబు బాగైన తొండంబు వలపు కడుపు |జోకయిన
మూషికము పరగునెక్కాడుచు భవ్యుడగు దేవగణపతికి నిప్పుడు జయ మంగళం||

మంగళము మార్తాండతేజునకు మంగళము సర్వజ్ఞువందితునకు
|మంగళము ముల్లోక మహితసంచారునకు మంగళము దేవగణపతికి
నిప్పుడు జయ మంగళం నిత్య శుభ మంగళం||

వినాయక వ్రత కథా ప్రారంభము

శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకుండగు భగవంతుని సృష్టిని శ్రేష్ఠమగు ఈ భరతఖండమున సుత్తరభాగమునందు ఆర్యావర్తమును పుణ్యాభూమి యొప్పుచుండు. అందు కల్హర కేదార కరవీర జాజి విరజాజి జపా పాటలీ కేతకీ నాగ పున్నాగ మల్లికా మతల్లికా కుంద కురవక మందార చంపక చాంపేయా ద్యనేక పుష్పరాజి విరాజితమును, సాల రసాల తాలహింఠాల తమాల తక్కిల చూత పూగ వకుళ ఆశోక కపిత్థాశ్వత్థస్థక కాద్యనేక వృక్ష శోభితంబును, హంస కారండవ చక్రవాక జలకుక్కుట కోకిలాద్యనేక పక్షికృత కోలాహల నివహంబును, నిర్మల ప్రవాహ రమణీయ సరోవరయుక్తంబును, ప్రాణాయామ ప్రత్యాహార ధ్యానధారణ సమాధ్యష్టాంగ యోగ నిష్ఠాగరిష్ఠ హరి హర పూజా మకరంద పానానంద తుందిల హృదయారవింద మౌనివర్య దివ్యాశ్రమ విరిసితంబునగు నైమిశారణ్యంబు వెలయుచుండు. అందనేక ధర్మశాస్త్ర పురాణేతిహాసంబుల జెప్పు పౌరాణికుండగు సూతుండు శౌనకాది మునుల కనేక శాస్త్రంబులు బోధించుచుండును. ఇట్లుండ చంద్రవంశంబునందు బుట్టిన ధర్మరాజు దైవయోగమువలన జ్ఞాతులచే రాజ్యమును పోగొట్టుకొని అనేక వృక్ష పక్షి మృగంబులుగల ఆ యడవి ప్రవేశించి, అందు వాయు భక్షకులుగను, పర్ణ భక్షకులుగను తపంబు చేయుచుండెడి మహాత్ములగు ఋషులం జూచుచు సూతునియొద్దకు పోయి భార్యానుజాలతోడ నమస్కరించి ధర్మజుం డిట్లనియె: ఓ మహాత్మా! మేము జ్ఞాతులచే రాజ్యమును, సంపత్తును గోలు పోయి వచ్చినారము. మీ ధర్మన మాత్రంబున సకల పాపంబులు నశించె. మా యందు కృప గలిగి మఱల రాజ్యాదులు గలుగునట్టి యొక వ్రతం బాన తీయవలయునని వేడగా సూతుం డిట్లనియె:

ధర్మరాజా! సమస్త పాపంబులం పోగొట్టి పుత్రపౌత్రాభి వృద్ధింజేయు రహస్యమైవ యొక వ్రతము గలదు. దానిని తొల్లి సాంబిళివుండు కుమార స్వామి కుపదేశించె. అదెట్లునిన ప్రథమగణాధిప నేవితంబును నానారత్న విభూషితంబునగు కైలాస పర్వతంబు నందలి మందారవృక్ష సమీపంబున

స్వర్ణసింహాసనమునందు పరమశివుడు కూర్చుండి యుండునెడ షణ్ముఖుం
డేతెంచి యిట్లనియె. ఓ నీలకంఠా! లోకంబున నుండు మనుజు లే వ్రతంబు
చేసినట్లులైన పుత్రపౌత్రాదుల జెంది సుఖంబుగా నుండురో అట్టి వ్రతంబును
జెప్పమనిన శివుండు “ఓ కుమారస్వామీ! ఆయువును సర్వసంపత్తును వృద్ధి
జేసెడి వినాయకవ్రతం బొకటి కలదు. ఆ వ్రతంబును భాద్రపద మాస శుక్లపక్ష
చవితినాడు ప్రాతఃకాలమున స్నానముచేసి శుచిర్భూతుడై నిత్యకర్మముల
నెరవేర్చుకొని తన శక్తికొలది బంగారుతోనైనను, వెండితోనైనను, లేక మట్టితో
నైనను విఘ్నేశ్వర ప్రతిమనుచేసి గృహోత్తర ప్రదేశమున మంటపం
బేర్పఱచియందు పండ్లుగాని, బియ్యముగాని పోసి అష్టదశపద్మం బేర్పఱచి
గణేశప్రతిమను ప్రతిష్ఠించి శ్వేతగంధాక్షత పుష్పాదులచే పూజించి దూప
దీపములు సమర్పించి కుడుములు మొదలైన పిండి వంటలు, పెంకాయలు,
అరటిపండ్లు, నేరేడుపండ్లు, చెఱకు మొదలైన ఫలములను ప్రత్యేకముగా
దినుసుకు నిరువదియొక్కటి ప్రకారము నైవేద్యముచేసి, నృత్యగీత వాద్య
పురాణ పఠనాదులతో గణపతిపూజ సమాప్త మొందించి, యథాశక్తిగా వేద
విదులయిన బ్రాహ్మణులకు తాంబూల దక్షిణ లిచ్చి బంధువులతోడ మృతపక్షము
లైన భక్ష్యభోజ్యాదులచే భుజింపవలయును. ఈ ప్రకారం బెవ్వడు గణపతి
సేవ చేయుచున్నాడో వానికి గణపతి వరప్రసాదమువలన సకల కార్యములు
సిద్ధించును. ఇందుకు సంశయము లేదు.

“మరునా డుదయమున నిద్రలేచి స్నానాదులం గావించి పునః పూజ
యొనర్చి వారివారి విభవానుసారము గణనాథునికి మోంజీకృష్ణాజిన దండ
యజ్ఞోపవీత కమండలు వస్త్రములను సమర్పించి, పురోహితులకు వస్త్రమాల్య
దక్షిణతాంబూలముల నిచ్చి, ఇతర విప్రులను దక్షిణతాంబూల భోజనాదులచే
తృప్తులం జేయవలయును. కుమారస్వామీ! వ్రతములలో నుత్తమంబైన యీ
వ్రతరాజము మూడు లోకముల యందును ప్రసిద్ధిజెంది గరుడ, గంధర్వ,
కిన్నర కింపురుషాదులచే సదా యాచరింపబడిన” దని స్కందునకు పరమ
శివుండు ఉపదేశించెను.

కావున ఓ ధర్మరాజా! నీవును ఈ వ్రతమును చేసితివేని శత్రువులను
జయించి సుఖముగ నుండువు. మరియు తొల్లి ఈ వ్రతమును దమయంతి

వినాయక వ్రతకల్పము

అచరించి నలమహారాజును పెండ్లాడెను. శ్రీ కృష్ణు డాచరించి శమంతకమణి తోడం జాంబవతినిం బొందెను. అదెట్లనిన సత్రాజిత్తును నరేంద్రుండు సూర్యుని వరముచే శమంతకమణిని బొంది శ్రీకృష్ణ దర్శనార్థమై ద్వారకకుం బోవ, సూర్యునివలె ప్రకాశించుచున్న శమంతకమణిని శ్రీ కృష్ణుం డడుగగా, దానిని సత్రాజిత్తు ఇవ్వక తన యూరికిం బోయె, పిదప సత్రాజిత్తు తమ్ము డా మణి ధరించుకొని వేటకుం బోయె. అచట నొక సింహమును జాంబవంతుడు హతం బొనర్చి ఆ మణిని తన గుహకుం దీసికొనిపోయె. ఈ సంగతి లోకులకు దెలియమించేసి శ్రీకృష్ణుండు సత్రాజిత్తుని తమ్మునిం దునిమి శమంతకమణి నవహరించెనని చెప్పకొనుచుండ, శ్రీకృష్ణుడు తాను వినాయకునిచే శపింపబడిన చవితిచంద్రుని క్షీరఘటమునందు జూచుటచే తన కిట్టి యపవాదము సంభవించెనని బలభద్రులతో జెప్పె.

అతండు చవితి చంద్రునకు వినాయకుం డేల శాపం బిచ్చెనని యడుగ కృష్ణమూర్తి యిట్లనియె: “అన్నా! కైలాసమున ఒకనాడు వినాయకుండు కుజ్జరూపధరుండయి ప్రకాశించుచుండ నతనిం చూచి చంద్రుండు నవ్వె. అంత వినాయకుండు చంద్రునిం జూచి “ఓరీ! నిన్ను ఈ చవితి దినమున నెవ్వ రేనియుం జూచిరేని వారి కపవాదము సిద్ధించునని” శపింప చంద్రుం డతి దీనుండై ప్రార్థింప, వినాయకుండు స్కందునకు సాంబశిపుం డానతిచ్చిన ప్రకారము భాద్రపద శుద్ధచతుర్థి దినమందు నన్ను యథావిధి నర్పించి వ్రతము సలిపిరేని అట్టివారికి సంభవించిన యపవాదము తొలగి, శత్రుజయమును, మోక్ష సామ్రాజ్యసిద్ధియు, పుత్రపౌత్ర గోమహిష్యాభివృద్ధియుం గలుగునని వినాయ కుండు చంద్రునకుం జెప్పె. అంత చంద్రుండు మొదలగు వారీ వ్రతమును ‘చేసిరని’ కృష్ణుండు బలభద్రులతో జెప్పె. బలభద్రుండు తన పురమునం దెల్ల వారిచే నా వ్రతము సల్పునటులం జేసి, దానును, కృష్ణమూర్తియు నేడా ఆ వ్రతం బొనర్చి వినాయకుని ప్రసాదముచే జాంబవంతుని చెంతకుం బోవ నతండు జాంబవతియను తన కూతురును కృష్ణమూర్తి కిచ్చి వివాహము చేసి, శమంతకమణిని గూడ నొసంగిన, నా రత్నమును వాసుదేవుండు సత్రాజిత్తున కిచ్చిన, నతండు సత్యభామ యను కూతురు నివ్వగా, దానిని వివాహమాడి కృష్ణుడు సుఖముగ నుండె.

మతీయు వృత్రాసురుని హతం బొనర్చినపు డింద్రుండును. సీతాదేవిని వెదకునపుడు శ్రీరాముండును. గంగను భూమికి తెచ్చునపుడు భగీరథుండును. నమ్మతోత్పాదనము నేయునపుడు దేవాసురులును. క్యుష్టవ్యాధి నివృత్తికొరకు సాంబుండును వినాయక వ్రతమును జేసిరని నుడివిన, ధర్మరాజును సీ వ్రతము సలిపి శత్రువుల జయించి రాజ్యము నొంది సుఖముగ నుండె.

కావున మనస్సున తలచిన కార్యము లన్నియు వినాయక వ్రతము సలుపుట వలన సిద్ధించుటచే గణేశుడు సిద్ధివినాయకుం డని ప్రసిద్ధి జెందె/ విద్యారంభకాలమున పూజించిన విద్యాలాభంబు గలుగును. పుత్రార్థ కాముకులు పుత్రార్థములను బడయుదురు. విధవ పూజించెనేని మతీ ఏ జన్మయందును వైధవ్యమును పొందదు. కావున బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్యకూద్రులు యథా విధిగా సీ వ్రతం బాచరించిన శ్రీ గణపతి యసుగ్రహమున సకలైశ్వర్యములం బొంది సుఖముగ నుందురు.

వినాయక వ్రతకల్పకథ సమాప్తము.